VORDINGBORG KOMMUNE

NOTAT

28. november 2022

Sagsbehandler:
Stina-Maj Hald
stmh@vordingborg.dk
Sekretariat for børns trivsel og læring

Emneopdelt opsamling over høringssvar til skolestruktur

Notatet er emneopdelt og struktureret i henhold til høringsmaterialet. Høringssvar, der indeholder bemærkninger til forskellige dele af høringsmaterialet, kan være beskrevet under flere forskellige overskrifter/afsnit.

Emnerne er:

- Tidsperspektiv og implementering af eventuel ny struktur
- Økonomi og tildeling
- Faglighed og trivsel
- Specialundervisning og inklusion
- Befordring mellem skole og hjem, sikker skolevej
- Matrikler, fysiske faciliteter, forberedelses- og faglokaler
- Konkrete løsningsforslag
- Andet

Tidsperspektiv og implementering af eventuel ny struktur
Kulsbjerg skoles bestyrelse og MED-udvalg peger på en række tiltag, der med fordel kan indgå i den videre proces: • Ekstra brobygning fra beslutningen tages til sommerferien 2023. Det vil være afgørende for en succesfuld sammenlægning, at alle børn er trygge ved den nye skole i god tid, inden de går på sommerferie. Det er f.eks. ekstra bustransport og særlige aktiviteter for de klasser, der skal sammenlægges • Konsulentstøtte til det kulturarbejde, der skal til, for at to personalegrupper kan sammensmelte deres kulturer til et nyt fælles tredje. Det er f.eks. et personaleseminar med "ryste sammen aktiviteter" og eksterne oplægsholdere. • Økonomi til flyttefolk og f.eks. elektrikere, der kan flytte vores vægmonterede IT-hjælpemidler • Nødvendig økonomi til opgaver, der vil kræve overarbejdsbetaling – f.eks. nedpakning og genetablering af de nye arbejds- og læringsmiljøer **MED-udvalg og TRIO på Præstø Skole** vil stærkt opfordre til, at der træffes de nødvendige beslutninger, som kan sikre en stabil og sikker drift de kommende år med mulighed for bedre service til kommunens børnefamilier. De ønsker en reform, der er langtidsholdbar. Inden processen om bæredygtig skole er tilendebragt og effektueret, er der gået over 4 år. Det er voldsomt lang tid med uklarhed for børnene, medarbejderne og lederne. Udfordringer, som de ser skal løses, er: • Sikre en god og glidende overgang, hvis personale og børn skal flyttes mellem afdelinger/skoler • Et ekstra blik på en optimering af bygninger og faglokaler på afdelinger, der er tilbage efter beslutning om eventuelle lukninger • En opgradering af lærings- og legemiljøer udendørs • En tildelingsmodel med en økonomi, der kigger ind i de demografiske udfordringer i mange år fremover • Midler til kompetenceløft af personalet på skolerne • Sikre fortsat attraktive rammer for rekruttering og fastholdelse af dygtige medarbejdere og ledere i skolevæsenet
Administrationens bemærkninger Jævnfør folkeskoleloven skal strukturændringer varsles senest 1. marts for, at ændringerne kan træde i kraft i det kommende skoleår. For at understøtte skolernes ønske om mere tid til at implementere en eventuel ny struktur, besluttede Børne- og Familieudvalget på møde den 8. juni 2022, at varsling skulle ske senest 1. februar.

Økonomi og tildeling
MED-udvalget på Gåsetårnskolen mener, at grundlaget for beregningerne dermed er fejlbehæftet. Det må antages, at de elever, som hører til i et skoledistrikt, også fortrinsvis går i skole i skoledistriktet – og ikke at 25% af eleverne fra Ørslev f.eks. begynder at gå i skole i Stensved, som er Kulsbjergs skoledistrikt. **Forældrebestyrelsen i Hjertehaven** påpeger, at både danske og norske undersøgelser viser, at de økonomiske stordriftsfordele, der kan være ved at sammenlægge helt små skoler, bliver til stordriftsulemper allerede ved skolestørrelser på 100-150 børn. **MED-udvalg på Svend Gønge-skolen** bemærker, at Svend Gønge-skolens gennemsnitlige klassekvotient kun ændrer sig fra 19.8 til 19.9 elever i gennemsnit ved en lukning af Bårse. Uden kompensation for små klasser vil tildelingen give Svend Gønge-skolen en stærkt forringet økonomi. **Bestyrelsen på Gåsetårnskolen** påpeger at der i delrapporten for Ørslev skole, i analysen af bæredygtige skoler, nævnes bl.a. efterslæb på nødvendig omlægning af skolegården til 12.000.000 kr. Dette beløb er til forskønnelse af området omkring egnshuset og har derfor ikke relation til skolen. *Samt* renovering af gårdtoiletter til en pris af 430.000. Selvsamme toiletter har ikke været i drift siden ca. 1980, da andre tidssvarende er opført. **En borger** foreslår i sit høringssvar, at afd. Marienberg sælges, og at 10. klasserne flyttes til en anden lokation. **Nye borgerlige** foreslår i deres høringssvar en tredje model 3, hvor alle eksisterende grundskoler opretholdes, mens nuværende skoledistrikter opløses, og at skolerne frisættes. Skoleleder og bestyrelse på de enkelte skolematrikler får som udgangspunkt fuld råderet over det totale beregnede beløb, og budgettildelingen består af en simpel model med et grundbeløb og en grundtakst per elev. **Lærerkredsen Faxe Vordingborg** (under Danmarks Lærerforening) påpeger, at det er vigtigt, at der er den samme økonomiske grundforudsætning for at lave skole, uanset hvor i kommunen man er. Skoler med små afdelinger har hidtil fået tilført ekstra midler for at få økonomien til at hænge sammen. Der udtrykkes ønske om, at skolerne igen får tildelt et grundbeløb pr. klasse foruden elevtildelingen. Med en ny tildelingsmodel tilgodeses antallet af klasser, samtidig med at der arbejdes med en elevtildeling. Derudover skal de politiske bindinger være fuldt finansieret gennem øremærkede tildelinger. **I flere høringssvar nævnes:** En formodning om, at hvis de små skoleafdelinger lukkes, så vil flere børn få behov for et specialundervisningstilbud. Færre skoleafdelinger vil medføre en stigning i transportudgifterne. Lukning af Hjertebjerg vil få store økonomiske konsekvenser for

Østmøn hallen, da hallens drift er baseret på kommunalt bidrag fra skolen (ca. 45% af Hallens driftsbudget).

Sammenlægninger af afdelinger vil medføre kapacitetsproblemer. Der vil være engangsudgifter forbundet med sammenlægninger af afdelinger: Forbedring af brobygning, læringsmiljøer og faglokaler, ryste sammen aktiviteter for eleverne. Desuden bør driftsbudgetterne øges på de tilbageværende matrikler for at styrke læring og trivsel. Marienberg egner sig ikke til 10. klasse, da der ikke er fysiklokaler som kræver gasinstallationer. Det vil være dyrt at få genetableret gasanlæg og fysiklokaler på skolen.

Det er nødvendigt at få belyst, hvad driftsomkostningerne vil være fremadrettet, både på drift og anlæg. Samt at der tages højde for stigende transportudgifter, etableringsomkostninger og udvidelse af tilbageværende matrikler for at kunne have plads til de ekstra elever.

Hvorvidt der er skelnet mellem, hvad der er *need to* og hvad der er *nice to* af det estimerede vedligeholdelsesefterslæb på 140 mio.

Man kan udleje skolens lokaler til virksomheder og foreninger uden for skoletid for at skabe ekstra indtægter.

Det bør i videst mulige omfang tilstræbes, at frigjorte midler ved færre bygninger, kommer skoler, elever og lærere til gavn.

Uanset hvilken model der vælges, så ønskes der en langtidsholdbar løsning. Processen om Bæredygtigt skolevæsen har varet i flere år, hvilket er lang tid med uklarhed for børn, forældre, medarbejdere og ansatte.

Administrationens bemærkninger

I forhold til befolkningsudviklingen er der en positiv nettotilflytning til Vordingborg Kommune. Det opvejer dog ikke, at der bliver flere ældre og færre unge. Der er fortsat flere, der går ud af folkeskolen, end der kommer nye til. Flyttemønstrene og nybyggerier indregnes i befolkningsprognosen, og denne viser fortsat faldende børnetal flere år frem.

I forhold til antallet af klasser, er der i baggrundsmaterialet til et bæredygtigt skolevæsen regnet med en teoretisk klassedeling på 28 elever, hvilket der gøres opmærksom på i materialet. Man kunne med rimelighed antage, at der ikke vil være ”grænsekrydsere” distrikterne i mellem, da distriktsskolerne kun er forpligtet til at optage elever bosat i distriktet. Antagelsen om hvilket distrikt eleverne vælger, er baseret på de mønstre administrationen har kendskab til, via håndteringen af ”grænsekrydsere”.

I forhold til skolernes tildeling, er den nuværende tildelingsmodel i grove træk bygget op om en grundtakst og en elevtakst. Tildelingen er dog også tilpasset efter en række faglige behov og politiske kompromisser, såsom socioøkonomi, specialundervisningsmidler og

ekstra bevilling til lave klassekvotienter. Dertil er der med den nuværende tildelingsmodel truffet beslutning om en særlig budgetpulje, målrettet lav klassekvotient, således, at klasser under 22 elever udløser ekstra midler.

Med den nuværende tildelingsmodel, så vil der uundgåeligt være stordriftsfordele forbundet med større enheder, da tildelingen er baseret på hvad en klasse på 22 elever koster at drive. Så for hver elev over 22, så får skolen tilført flere midler, uden at få større udgifter. Dvs. med større klasser, gives også flere penge som skolen frit råder over, f.eks. til tolærerordning.

Administrationen er i gang med at udarbejde forslag til en mere simpel tildelingsmodel. Der er rigtig meget forskning på skoleområdet, som peger i mange retninger afhængig af kontekst. Der er undersøgelser der viser stordriftsfordele såvel økonomisk og fagligt, og andre undersøgelser der siger det modsatte.

I forhold til befordring, er der for mange ubekendte til at kunne afgøre, om transportudgifterne vil stige som følge af færre afdelinger. Busruterne planlægges hvert år og kontrakter med busselskaber forhandles jævnligt. Der bor udskolingselever i yderområderne hvorfor der allerede er etablerede buslinjer som kan benyttes. Det vil ikke øge udgiften, hvis pladsbehovet ikke overstiger kapaciteten.

Faglighed og trivsel

Flere borgere peger på fordelene ved de små skoleafdelinger; herunder at deres mindre læringsmiljøer skaber tryghed, bidrager til en god skolestart, og at de desuden formår at rumme børn, der har udfordringer ved at være på større skoleafdelinger.

Forældrebestyrelsen i Hjertehaven appellerer til, at kommunen vil søge erfaringer fra andre kommuner og skoler, der er lykkedes med at øge trivsel og faglighed i stedet for at lukke de små velfungerende skoler. I samme høringssvar fremhæves desuden samarbejdet mellem Hjertehaven og Hjertebjergafdelingen i forhold til børnenes overgang fra dagtilbud til skole med fokus på trivsel. Samarbejdet er velfungerende på grund af den korte afstand. Tilsvarende samarbejde mellem Bårse Børnecenter og Bårseafdelingen fremhæves i høringssvaret fra **Bårse Borgerforening**.

BUPL Sydøstdanmark fremhæver involveringen af elever i processen omkring bæredygtigt skolevæsen og deres fokus på faglig og social trivsel: ”Ifølge opsamlingen fra involveringsprocessen peger en overvejende majoritet af børnene igen og igen på, at en god skoledag handler om trivsel. Børnene lægger vægt på såvel den faglige som den sociale trivsel.”

Faglig Klub, Iselinge afdeling er bekymret for, om en ændring af skolestrukturen kan have negativ indflydelse på den faglige og personlige trivsel: ”Iselingeafdelingen har tidligere været under tilsyn af Undervisningsministeriet på grund af faglige resultater. En af Vordingborg Kommunes målsætning for eleverne er at øge deres faglige og personlige

trivsel. Vi kan derfor være bekymret for, at en sammenlægning kan have den modsatte effekt, når både elevernes og lærernes arbejdsmiljø forringes."

Formændene på de skoler, som står til at få lukket afdelinger mener, arbejdet med at udvikle kommunens skolevæsen bør have fokus på, at det er børnenes faglige udvikling og trivsel, som er de centrale pejlemærker for, hvordan skolerne drives.

En borger understreger i sit høringssvar, at: "relationer mellem børn og deres voksne i både skole, SFO, skoleklub og de velfungerende klassefællesskaber, der allerede eksisterer, må bevares i videst muligt omfang, i forsøget på at etablere bæredygtigt skolevæsen."

En borger henviser til Cepos' arbejdspapir fra 2013, hvor vurderingen blandt andet er, at kvaliteten af undervisningen ikke er vokset ved skolenedlæggelser og – sammenlægninger efter den kommunale strukturreform i 2007.

I flere høringssvar opfordres til en opmærksomhed på processen omkring børn, der skal skifte skole ved skolelukninger. Således skriver **en borger**: "Skoleskift kræver mentalt overskud. Det kræver en række sociale kompetencer at rykke ind i en ny kultur, finde plads i et socialt fællesskab og danne nye relationer – og det kræver tid. Det allermest afgørende for et menneskes trivsel er oplevelsen af at høre til i et fællesskab. Tag derfor højde for, at de børn, som skal flytte skole/klasse, eller modtage nye klassekammerater vil bruge størstedelen af deres mentale energi på at finde sin nye plads i et fællesskab - og ikke på faglighed!"

MED-udvalget på Møn Skole bemærker at de, på tværs af de tre afdelinger "har brugt hinandens ressourcer og set på, hvor børnene og kolleger trives bedst muligt, så den faglige progression fik de bedste vilkår for den enkelte. Det har vi kunnet gøre uden, at eleverne følte, at de blev taget helt væk fra det kendte miljø i deres nærområder." MED-udvalget anerkender samtidig, at skolevæsenet "ikke skal bruge økonomien på mursten og vedligehold frem for på faglige forsvarlige læringsmiljøer." De fremhæver i den forbindelse, at tolærerordninger, parallelklasser og vejledere på samme matrikel er faktorer til at højne fagligheden. Det påpeges dog samtidig, at fagligheden kun højnes, hvis elever og personaler trives i de omgivelser de gives.

Faglig Klub Iselingeafdeling, lokaludvalget på Svend Gønge-Skolen og **Lærerkredsen Faxe Vordingborg** bemærker, at de rette fysiske rammer til lærernes forberedelse skal sikres for at understøtte kvaliteten i undervisningen. Herunder individuelle arbejdspladser, men også plads til forberedelse i fællesskab og møder. I tråd hermed påpeger **skolebestyrelsen på Gåsetårnskolen**, at hvis lærernes forberedelseslokaler inddrages til klasselokaler, vil det give lærerne betydeligt dårligere arbejdsvilkår og forudsætninger, der risikerer at påvirke den faglige kvalitet.

Administrationens bemærkninger

Sammenhæng mellem klassestørrelser og børns faglige og trivselsmæssige udvikling er kompleks. Det er en udbredt antagelse, at små klasser er lig med bedre faglige resultater og

større trivsel for det enkelte barn. Der er også undersøgelser, der underbygger dette. Lige så mange undersøgelser peger dog på, at klassestørrelser ingen eller lille betydning har for børns faglige udvikling og trivsel, eller at der både er faglige og trivselsmæssige fordele ved større klasser. Data for faglige resultater og trivsel på folkeskolerne i Vordingborg Kommune understøtter, at det ikke handler om klassestørrelser, men om undervisningens kvalitet.

Mange tilkendegiver, at de har eller kender til børn, som går i små klasser, og som ”ikke vil kunne klare” at gå i en klasse eller på en skole med mange elever. Administrationen gør opmærksom på, at der med de to modeller, der har været i høring, tilstræbes en mere jævn klassestørrelse på tværs af det samlede skolevæsen. De børn, der har behov for specialpædagogisk støtte, bør få socialpædagogisk støtte uagtet, om de går i/ på en stor eller lille klasse/skole.

Specialundervisning og inklusion

En borger nævner bl.a. at ”Fanefjord også altid haft en stor erfaring og kompetence i at rumme og inkludere børn, der ikke altid kunne rummes på de andre skoler”, og at ”Møn Skole har måttet jonglere med økonomien og ofte prioritere at beholde eleverne på den lokale folkeskole eller som alternativ sende dem videre til netop Fanefjord for at spare den ekstra udgift, som ville blive pålagt dem, hvis Kalvehave var den eneste mulighed.”

En borger påpeger, at Møn Skole i mange år har været den skole i Vordingborg, som har den største andel af socioøkonomisk udfordrede familier samt en særlig stor grad af inklusionsbørn. Derudover løfter afdeling Hjertebjerg opgaven med de ukrainske flygtningefamilier, som i hverdagen kræver et stort pædagogisk arbejde. En lukning af skoler på Møn vil betyde, at transporttid for nogle børn på op til 2 timer hver dag uden voksenhjælp i bussen, og det er yderst problematisk.

De fem bemærker, at der er en del elever med særlige behov på de små skoler, og at skolerne er valgt på grund af rammerne, som er mindre arealer og færre elever. I høringssvaret udtrykkes der bekymring for lukning af de mindre skoleafdelinger, idet det vurderes, at de kan rumme børn med særlige behov, samt at det ses som en væsentlig billigere løsning, både økonomisk og udviklingsmæssigt, hvis at det naturligvis vurderes at være for barnets bedste og behovet imødekommes tilstrækkeligt.

En borger udtrykker bekymring for, at flere elever vil skulle tilbydes et specialtilbud, hvis Ørslev Skole lukkes, og det er elever, som for nuværende rummes på Ørslev skole.

Forældrebestyrelsen i Hjertehaven er bekymrede for, at der ved evt. skolelukninger ikke tages højde for, at det kræver plads og fokus at inkludere de børn, der har særlige behov. Det påpeges i høringssvaret, at man på skolen i Hjertebjerg har gode erfaringer med at inkludere børn med særlige behov, idet de rummelige bygninger giver mulighed for rent

fysisk at rumme flere behov, og derudover eksisterer tilbud som *Stjerneholdet* på skolen i Hjertebjerg og *Stilleholdet på* skolen i Fanefjord.

Bestyrelsen og MED-udvalget på Møn Skole bemærker, at særligt Møn Skole har en del elever med specialpædagogiske behov og en del elever, hvis forældre er socioøkonomisk udfordret. Bestyrelsen og MED-udvalget foreslår i den forbindelse, at der kigges på mulighederne for, at en af Møn Skoles lukningstruede afdelinger omlægges til et kommunalt dagbehandlingstilbud til børn med særlige behov med henblik på at undgå at sende elever til specialtilbud udenbys og dermed minimere omkostningerne hertil.

BUPL Sydøst gør i deres høringssvar opmærksom på, at der i sagsfremstillingen omkring bæredygtigt skolevæsen ikke er taget højde for de fysiske rammer til inklusionshold og mellemformertilbud. BUPL påpeger i den forbindelse, at aktiviteter omkring mindre hold og grupper indebærer et massivt behov for lokaler og grupperum. BUPL udtrykker desuden bekymring for, at forvaltningen har nedtonet de problemstillinger, som sammenlægningerne indebærer, når det kommer til pladsforhold.

I flere af høringssvarene udtrykkes der en generel bekymring for, at lukningen af mindre skoler vil medføre, at nogle børn vil skulle flytte til større skoler med flere elever, hvilket vil påvirke deres trivsel. Derudover vil det også betyde, at nogle børn får længere transporttid til og fra skole, hvilket også formodes at påvirke deres trivsel og muligheder deltagelse i fritidsaktiviteter mm.

Administrationens bemærkninger

Der bliver i flere høringssvar argumenteret for, at børn med særlige behov trives bedre på små skoler. Administrationen anerkender denne oplevelse, men peger samtidig på, at der også på store skoler er etableret afgrænsede, trygge undervisningsmiljøer.

Parallelt med et bæredygtigt skolevæsen arbejder administration, skoleledere, afdelingsledere og øvrige relevante fagpersoner tæt på børnene på at implementere en række anbefalinger vedrørende specialundervisning og inklusion, som opfølgning på den analyse af kommunens specialundervisning, som KL's konsulenthus, Komponent, udarbejdede i 2021. En af anbefalingerne går på, at der skal oprettes specialklasserækker på alle distriktsskoler i Vordingborg Kommune.

Befordring mellem skole og hjem, sikker skolevej

Flere borgere peger på, at lukning af Fanefjordafdelingen og Hjertebjergafdelingen vil betyde væsentligt forøgede transportudgifter og lang transporttid for børnene. Det bemærkes ligeledes, at kommunen ikke har beregnet de forøgede bus- og transportudgifter i de to strukturforslag. Disse beregninger efterspørges også i høringssvar fra

skolebestyrelsen og MED-udvalget på Møn Skole, skolebestyrelsen på Svend Gønge-Skolen m.fl.

Af høringssvaret fra **skolebestyrelsen og MED-udvalget på Møn Skole** fremgår det, at man har en forventning om, at buskøreplaner optimeres, så kørselstiden for de enkelte børn reduceres til det rimelige, hvis lukninger af skoleafdelinger på Møn bliver en realitet. Der opfordres samtidig til en drøftelse af, hvad grænsen for transporttid bør være. Også i høringssvaret fra **skolebestyrelsesformændene på de skoler, som står til at få lukket afdelinger**, opfordres til en øvre grænse for børnenes transporttid til skole, og ydermere at den længere transporttid ikke skal blive en hæmsko for børnenes mulighed for deltagelse i fritidsaktiviteter og sociale sammenhænge.

Tilsvarende beskriver **forældrebestyrelsen i Hjertehaven**, at der allerede med den nuværende skolestruktur er børn på Møn, der har transporttid på mere en time for at komme i skole i Stege (udskolingen). I forlængelse heraf spørges der til, om det virkelig er ønsket, at også børn på de mindste klassetrin skal bruge mere end en time i bus til og fra skole hver dag.

De Fem vurderer i deres høringssvar, at ”man på skolerne Mern, Bårse, Fanefjord og Hjertebjerg ikke kan overholde en transporttiden på max. 60 minutter dagligt uden at oprette ekstra ruter.”

Skolebestyrelsen og MED-udvalget på Kulsbjerg Skole mener, at der bør sikres minimale transporttider med skolebusserne. Derudover skal det sikres, at chaufførerne er uddannet til at køre med de mindste skolebørn.

De Fem bemærker, at der både vil stå børn ved stoppesteder og ved vejkanten og vinke bussen ind, og at de kommer til at stå der på alle skoledage hele året – også på de mørke og vejrmæssigt dårlige dage.

MED-udvalget på Gåsetårnskolen påpeger, at strukturændringerne vil medføre flere personbiler på vejene og især omkring skolerne om morgenen. Morgentrafikken giver allerede nu udfordringer. Der må derfor beregnes omkostninger til udvidelse af parkeringsforholdene på de matrikler, hvor der evt. flyttes elever til.

Tilsvarende beskriver **en borger**, at der i forvejen er utrolig meget trafik hver morgen ind mod Iselingeskolen. Både inde fra byen og ude fra Ørslev ved rundkørslen. Det beskrives desuden, at det er et rent trafikkaos ved Iselingeskolen hver eneste morgen, og at forældre sidder i kø for at komme ind og ud fra parkeringspladsen, når de afleverer deres børn.

Administrationens bemærkninger

Det er administrationens vurdering, at der ikke vil være problemer med trafikafviklingen på vejene omkring skolerne på grund af en eventuel ny skolestruktur. Vejnettet omkring

skolerne har tilstrækkelig kapacitet til at afvikle den øgede trafik uden tilpasninger af vejnettet.

Der må forventes, at der ved udkørslen fra Iselingeafdelingen i spidsbelastningen om morgenen (en periode på under 10 minutter, som starter cirka kl. 7:50) kan være en ventetid på op til 2 minutter for de forældre, som skal køre ud fra skolens parkeringsplads til Chr. Richardsvej. Det svarer nogenlunde den tid, det tager at køre ud fra parkeringspladsen i dag, hvis man kører efter bussen, når den skal ud på Chr. Richardsvej fra parkeringspladsen lidt i otte om morgenen. En ventetid på cirka 2 minutter i en periode på cirka 10 minutter er acceptabelt og medfører ikke, at der skal ændres på vejnettet.

Matrikler, fysiske faciliteter, forberedelses- og faglokaler

Skolelederforeningen peger i deres høringssvar på seks udfordringer, som skal løses; heriblandt:

- Tilbundsgående renovering af store dele af bygningsmassen
- Muligheder for at indrette tidssvarende læringsmiljøer
- Sikre nødvendige midler til etablering og vedligeholdelse af lærings- og legemiljøer udendørs.

Lærerkredsen Faxe Vordingborg tilkendegiver, at lærerne har ”brug for, at de fysiske rammer er med til at understøtte den faglige læring og sociale trivsel. Eleverne har brug for mange forskellige læringsmiljøer for at kunne få den optimale undervisning eks. i form af arealer, hvor klassen kan lave bevægelsesaktiviteter både inde og ude samt små rum til fordybelse og gruppearbejde og mulighed for at samles fælles om en besked eller en fagligt oplæg. Der skal være plads til at opstille hypoteser, forsøge sig frem og folde indholdet ud kreativt. De børn, som er særligt sårbare, har brug for ekstra plads til eks. et telt, egen arbejdsplads, et blødt hjørne afskærmet fra gruppen mv. Alt dette kræver plads, og ved sammenlægning af matrikler skal man sikre sig, at der fortsat er plads til dette for at fagligheden og trivslen blandt lærere og elever ikke bliver nedadgående. Mange af vores skoler har mange år med sig – og ingen af afdelingerne er bygget med folkeskolen anno 2022 for øje. Det er vigtigt, at man ikke tager deres kapacitet for troende med udgangspunkt i, hvordan man lavede skole, da de blev bygget, men vurderer kvadratmeterne ud fra en nutidig tilgang til undervisningsbehovene.

Bestyrelsesformændene på de skoler, som står til at få lukket afdelinger, udtrykker i deres høringssvar ønske om, at ”de penge, som potentielt bespares på bygningsdrift, bør komme skolerne og eleverne til gode, således at bæredygtigt skolevæsen ikke ender med at underminere skolevæsenet i Vordingborg Kommune ved at skabe svære vilkår for fremtidig udvikling.”

I høringssvaret fra **MED-udvalget fra Gåsetårnskolen** fokuseres bl.a. på kapaciteten og konsekvenserne, hvis flere børn samles på færre matrikler. Bl.a. nævnes udfordringer i

forbindelse med pres på faglokaler, hvilket *også* skyldes, at skolerne "jævnfør nye aftaler på grundskoleområdet/folkeskolereformen skal undervise både 5. og 6. årgang i madkundskab og skal tilbyde 7. og 8. årgang madkundskab som obligatorisk valgfag, da det nu er blevet en del af folkeskolens afgangsprøver."

Derudover forventer skolen ved både model 1 og 2 et øget pres på idrætshal, natur/teknologi, håndværk/design, musik o.l. Ligeledes har skolen en opmærksomhed på, at hverken toiletkapacitet, faciliteter til skoleklub, holdrum, forberedelseslokaler til lærere og pædagoger, kontorer og mødelokaler vil være tilstrækkelig. Skolen vurderer, at den reelle kapacitet er tættere på 860 end 1000 elever. Ligeledes peges der på, "det vil blive en nødvendighed at flytte andre funktioner ud af skolens lokaler. På nuværende tidspunkt skal Iselingeafdelingen udover elever, lærere, ledelse og administration lægge lokaler til: UU 1 lokale, Sundhedsplejersken 1 lokale, PPR 3 lokaler, distriktssocialrådgiver 1 lokale, rengøring og service 3 lokaler. Herudover skal Iselingeafdelingen også rumme dagaflastningstilbuddet "Kernehuset". Det er ikke lokaler, som er store nok til undervisning, men de er store nok til forberedelse. Vi vil i den forbindelse henlede opmærksomheden på den meget store og rummelige bygning (den gamle svømmehal og Vilde Vulkaners lokaler), som ligger i umiddelbar nærhed af skolen. Samtidig vil vi gerne minde om, at lokaler, som har været brugt til andet formål i en periode ifølge arbejdsmiljøloven, skal nyindrettes efter gældende lov".

Skolebestyrelsen og MED-udvalg på Kulsbjerg Skole har i deres høringssvar identificeret en række engangsudgifter, som også skal bidrage til et højt fungerende skolevæsen:

- Opdatering af undervisningsmiljøet med hjælp fra en arkitekt, der kender til moderne skoleindretning, så vi tilbyder tidssvarende fysiske rammer både indendørs og udendørs. Det er f.eks. opdaterede faglokaler, tilstrækkeligt med grupperum, læringsvenlige fællesarealer, inspirerende udemiljøer med tilstrækkelig kapacitet til både leg og læring, moderne toiletfaciliteter til det antal elever, som går på skolen, opdateret IT infrastruktur, som matcher det antal brugere, der er på netværket i den nye skole mv.
- Opdatering af personalefaciliteter, så disse er inspirerende og har kapacitet til et styrket samarbejde mellem de mennesker, som arbejder på skolen

MED-udvalget på Møn Skole peger i bestyrelsens og MED-udvalgets samlede høringssvar på, at "de sårbare elever har brug for plads og anderledes læringsmiljøer – vi har set på, om der er plads på Stege afdeling til at rumme både Fanefjord og Hjertebjerg og ja, det er der, men i så fald skal der etableres og udvikles fysiske læringsmiljøer på de forskellige torve, og der skal etableres lærer- og pædagogarbejdspladser i det fælles personalerum – dvs. en merudgift, som vi er i tvivl om bliver dækket? Desuden vil det være sparsomt med holdlokaler, så man kan dele de meget store klasser, som vil forekomme".

Flere borgere anbefaler, at Marienberg fastholdes som afdeling på 0.-6. klassetrin, da skolens faciliteter er indrettet til denne aldersgruppe og at Ungdomsskolen og 10. klasse i

stedet flyttes til Iselingeafdeling. Bl.a. peges der på, at fysiklokale er nedlagt, og alt gastilføring og udluftning er pillet ned og lokalet bygget om til billedkunst.

De faglige klubber Uddannelsesforbundet og BUPL i ungdomsskolen og 10. klasse bemærker i deres høringssvar, at der vil være en række fordele ved at have Ungdomsskolen og 10. klasse samlet og centralt placeret og kommenterer på, hvorfor de ikke mener, at det vil være givende at inkludere Ungdomsskolen og 10. Klasse i et alment skoletilbud tilknyttet en udskoling på f.eks. Gåsetårnsskolen, afd. Iselinge: "De objektive fordele ved at have Ungdomsskolen & 10. klasse samlet og centralt placeret gentages ift. bestyrelsens og lokaludvalgets høringssvar.

- Start på en ungdomsuddannelse, ungdomsmiljø og ikke folkeskolemiljø jf. KL's anbefalinger.
- Ny start for elever i et ligeværdigt tilbud, hvor det ikke er en folkeskole, der tilbyder 10. Klasse
- Perspektivet om synergi, styrkede faglige miljøer for både elever og medarbejdere i 10. Klasse og de visiterede tilbud i Ungdomsskolen og 10. klasse
- Kvalitet i intern brobygning mellem almen 10. klasse og visiterede tilbud væk fra et folkeskolemiljø
- Synergier ift. anvendelse af medarbejderressourcer samlet ét sted

En borger forholder sig til "om ledige lokaler på skolerne kan anvendes til andre formål samtidig med, at skolerne bevares, f.eks. dagtilbud, samlingslokaler for dagplejer eller administrative opgaver? Kan lokalerne eventuelt også udlejes til lokale foreninger eller virksomheder/kontorfællesskaber?" og om "en del af den eksisterende bygningsmasse kan nedrives for at spare på udgifterne til driften af bygningerne uden at nedlægge hele skolen?"

Administrationens bemærkninger

Administrationen bemærker, at kommunalbestyrelsen med budgettet for 2023 og 2024 har besluttet, at der skal investeres for op mod 150 mio. kr. i eksisterende kommunale bygninger de næste 4 år, og at der skal igangsættes et arbejde med at frigive bygningsmasse, som skal reducere behovet for vedligeholdelse og løbende driftsudgifter, da den samlede kommunale bygningsmasse er større end det reelle behov.

Administrationen bemærker ligeledes, at en ændret skolestruktur kan medføre øget behov for investering i bygningsmasse. Engangsinvesteringer i form af opgradering af bl.a. faglokaler og forberedelsesrum vil være at foretrække fremfor løbende udgifter til drift af nedslidte matrikler.

Konkrete løsningsforslag

En borger foreslår følgende:

”Gåsetårnskolen:

- Vordingborg Ungdomsskole og 10. klasse flyttes til Iselingeskolen, hvor der er alle de nødvendige faglokaler, og god mulighed for brobygning med Vordingborg Uddannelsescenter. Det vil udnytte den ledige kapacitet på skolen, uden at overbelaste klubben, som ikke umiddelbart kan rumme ekstra elever fra indskoling og mellemtrin.
- Marienberg, Ørslev og Kastrup bevares, og får hver en ”udflytterklasse” som en del af Kalvehave skole. Dette giver de elever som har behov for et særligt tilbud, og som er visiteret til Kalvehave skole mulighed for at blive på den lokale skole, og udnytter samtidig den ledige kapacitet. Elever og lærere i ”udflytterklasserne” er organisatorisk tilknyttet Kalvehave, men er fysisk placeret på de lokale skoler.

Kalvehave Skole & Børnehus:

- Kalvehave bevares, og suppleres med ”udflytterklasser” på Mern, Marienberg, Kastrup og Ørslev.

Kulsbjerg Skole:

- Stensved og Nyråd bevares
- Mern bevares, og får en ”udflytterklasse” som en del af Kalvehave skole. Dette giver de elever som har behov for et særligt tilbud, og som er visiteret til Kalvehave skole mulighed for at blive på den lokale skole, og udnytter samtidig den ledige kapacitet. Elever og lærere i ”udflytterklassen” er organisatorisk tilknyttet Kalvehave, men er fysisk placeret på den lokale skole.

Møn Skole:

- Stege bevares
- Hjertebjerg og Fanefjord bevares for at støtte op om den lokale mulighed for bosætning og udvikling. Det undersøges om den ekstra ledige kapacitet kan anvendes til andre formål, eller om nødvendigt nedrives.

Præstø Skole

- Præstø bevares

Svend Gønge-skolen

- Lundby bevares
- Bårse bevares for at støtte op om den lokale mulighed for bosætning og udvikling. Hvis det vurderes nødvendigt, kan skolen eventuelt lukkes, da antallet af berørte elever er meget lille.

Vordingborg Ungdomsskole og 10. klasse

- Vordingborg Ungdomsskole og 10. klasse flyttes til Iselinge
- Primulavej og Rampen sælges

- Kuskevej (lejemål) opsiges”

Nye Borgerlige Vordingborg har fremsendt en model 3, som er et forslag om friskolestatus uden forældrebetaling. Forslaget indebærer bl.a. en ophævelse af de nuværende skoledistrikter, og at skoleleder og bestyrelse på de enkelte skolematrikler som udgangspunkt får fuld råderet over det totale beregnede beløb. Derudover afsættes midler til de skoler med færrest elever.

En borger foreslår, at:

- ”Udleje skolerne til andre erhverv, både private som offentlige. Fx kunne jeg have brugt lokaler på skolen, da jeg havde hold med børn med angst. Jeg ved, at flere hvert år leder efter egnede lokaler til fritidsaktivitet som fx dans, foredrag, kursus mv. Her kunne skolerne bruges, da de store dele af tiden, står tomme når skoletiden er forbi
- En mulighed kunne også være at integrere de børnehaver, der ”fodrer” børn til de små skoler. De kunne flyttes ind på skolens areal, så børnehaver og skoler var en enhed. I forvejen bliver der gjort et stort stykke arbejde på de små skoler i lokalsamfundet for, at bro bygge mellem børnehave og skole
- Man kunne også tænke elever den anden vej. At man i stedet for at samle alle elever i Stege, kunne fordele dem alle bedre på alle tre skoler. Hvis Kalvehave skole også er i spil, kunne dennes funktion jo deles ud på de 3 eksisterende skoler på Møn Skole
- Lyt til lærere og pædagoger på de små skoler. De har masser af gode forslag til, hvordan vi kan bibeholde de små afdelinger”

Administrationens bemærkninger
Kommunalbestyrelsen har ved flere lejligheder efterspurgt konkrete forslag til løsninger. Administrationen takker for de fremsendte forslag. Flere nævner de muligheder, der potentielt er ved at kunne blive en del af frikommuneforsøget. Administrationen gør opmærksom på, at Vordingborg Kommune har ansøgt om at blive en del af frikommuneforsøget på netop folkeskoleområdet, og at kommunen pt. afventer en tilkendegivelse fra Folketinget.

Andet

Skoleklub
BUPL Sydøst har i deres høringssvar en opmærksomhed på det pres på skoleklubberne, der vil opstå som følge af at flere børn og pædagoger samles på færre matrikler. Bl.a. antages det, at omkring 100 børn vil benytte morgenåbningen på afdeling Iselinge - en fordobling fra i dag. Og at børnetallet i skoleklubben i Præstø vil overstige kapaciteten, som følge af en strukturændring: ”Man bør eksplicit tage stilling til, hvordan bygninger og kapacitet kan indrettes, så man understøtter den udvikling af klubber og fritidstilbud, som er

nødvendig af trivselshensyn, og som politikerne ønsker. I den forbindelse skal BUPL skarpt advare mod udbredt brug af delelokaler, som ikke er en hensigtsmæssig ramme om det fritidspædagogiske arbejde."

MED-udvalg og TRIO på Præstø Skole påpeger, at det bør sikres "at der tilføres midler til den socialpædagogiske opgave i SFO-klub-regi, da opgaven her også vurderes at blive større. Et bæredygtigt skolevæsen handler om at sikre elevernes trivsel hele dagen og ikke kun i skoletiden."

Flere borgere peger på, at normering og kvalitet i skoleklubberne bør prioriteres, da en strukturændring kan betyde, at børn kommer til at bruge længere tid i skoleklubben.

Sammenlægning af dagtilbud og skole/landsbyordninger
Skolebestyrelse og MED-udvalg på Møn Skole har en opmærksomhed på, om "der kan spares penge ved at lægge skole og daginstitutioner på samme matrikel?"

Konsekvenser for erhverv, bosætning, kultur og fritidsliv
I rigtig mange af høringssvarene udtrykker borgere bekymring for, at lokalområder vil uddø, og fritidstilbud lukkes ned eller ikke længere har økonomi til at holde aktiviteter i lokalområderne i gang. I flere høringssvar peges også på, at skolelukninger ikke harmonerer med kommunens bosætningspolitik.

Administrationens bemærkninger

Administrationen anerkender, at borgere, foreninger, bestyrelser m.fl. er bekymrede for udviklingen i deres lokalområder og anerkender også skolerne er et omdrejningspunkt for mange - også forenings og -fritidsbrugere.

Sammen med mange af landets kommuner oplever Vordingborg Kommune i disse år, at nettotilflytningen står stille eller endda falder. Kommunens befolkningsprognoser de foregående år har vist sig at være temmelig præcise, så trods det, at man har forsøgt at investere i flere skolematrikler, er udviklingen ikke vendt. At forholde sig til den økonomiske virkelighed udelukker ikke, at kommunen har ambitioner om at tiltrække flere borgere, eller at der løbende arbejdes med strategier for bosætning.

Skolevæsenet kan også bidrage til, at der er gode lokale miljøer, men først og fremmest er folkeskolerne underlagt en række lovkrav og nationale målsætninger, som skolerne skal op til; herunder at alle børn skal blive så dygtige, som de kan.